

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. BIRŽELIO 30 D. ĮSAKYMO NR. 215 „DĖL RINKAI TIEKIAMŲ SĖKLINIŲ BULVIŲ PRIVALOMŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. kovo 30 d. Nr. 3D-219
Vilnius

1. Pakeičiu Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 215 „Dėl Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) parengtas įgyvendinant 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/2031 (OL 2016 L 317, p. 4), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/56/EB dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 340) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2016/317 (OL 2016 L 60, p. 72), 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti tiekti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL 2004 L 362, p. 21), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/320 (OL 2016 L 60, p. 88), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL 2008 L 162, p. 13), 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2013/63/ES, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2002/56/EB I ir II priedų nuostatos dėl būtiniausių reikalavimų, kuriuos turi atitikti sėklinės bulvės ir sėklinių bulvių siuntos (OL 2013 L 341, p. 52), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/20/ES, kuria nustatomos Sąjungos elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių klasės, šių

klasių sąlygos ir jų pavadinimai (OL 2014 L 38, p. 32), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/21/ES, kuria nustatomos superelitinių sėklinių bulvių būtinosios sąlygos ir Sąjungos klasės (OL 2014 L 38, p. 39), atsižvelgiant į Europos ir Viduržemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos (EAAO) standartą PM 4/28 (1), sertifikavimo tvarka. Sėklinės bulvės (EAAO Biuletenis 29, 1999, p. 253) ir Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos standartą S-1 dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis ir jų kokybės kontrolės (UNECE (2014) UNECE standartas S-1. Sėklinės bulvės).“

1.2. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Motininiai augalai turi būti laikomi patalpose, apsaugotose nuo kenkėjų ir (ar) kenksmingųjų organizmų ir auginimo substrate, neužkrėstame kenksmingaisiais organizmais – auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Motininiai augalai negali būti užkrėsti bulvių lapų susisukimo virusu, bulvių A virusu, bulvių S virusu, bulvių M virusu, bulvių X virusu, bulvių Y virusu, *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., bulvių gumbų verpstiškumo viroidu ir bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju.“

1.3. Pakeičiu 16 punktą ir jį išdėstau taip:

„16. Sėklinės bulvės pagal kategorijas skirstomos į:

16.1. superelitines, prie kurių priskiriami:

16.1.1. Sąjungos PBTC klasės sėklinių bulvių augalai, įskaitant minigumbus, išauginti iš sėklinių bulvių motininių augalų mikrodauginimo būdu nuo kenksmingųjų organizmų ir (ar) kenkėjų apsaugotose patalpose ir auginimo substrate, neužkrėstame kenksmingaisiais organizmais – auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos PBTC klasės sėklinių bulvių augalai, įskaitant minigumbus, turi atitikti šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus reikalavimus, keliamus Sąjungos PBTC klasės bulvių minigumbams. Sąjungos PBTC klasės sėklinės bulvės turi būti neužkrėstos bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. PBTC klasės bulvių minigumbai (PBTC) daugiausia naudojami Sąjungos PB klasės bulvių gumbams (PB) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ir (ar) klasę. Pirmosios kartos Sąjungos PBTC gumbus leidžiama dauginti ne daugiau nei vieną kartą;

16.1.2. Sąjungos PB klasės sėklinių bulvių gumbai, išauginti iš Sąjungos PBTC klasės bulvių minigumbų (PBTC) ir kurie atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus Sąjungos PB klasės bulvių gumbų (PB) reikalavimus. Auginimo substratas turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos PB klasės sėklinių bulvių gumbai turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos PB klasės bulvių gumbai (PB) naudojami elitinėms Sąjungos S klasės sėklinėms bulvėms (S) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ir (ar) klasę;

16.1.3. Superelitinių bulvių sėklinių bulvių didžiausias kartų, išaugintų lauke, skaičius turi būti ne didesnis, nei keturios. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad sėklinės bulvės yra ketvirtos kartos;

16.2. elitines, prie kurių priklauso:

16.2.1. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių gumbai (S), išauginti iš superelitinių Sąjungos PB klasės bulvių gumbų (PB) ir kurie atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus reikalavimus, keliamus Sąjungos S klasės sėklinėms bulvėms (S), o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių gumbai (S) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos S klasės sėklinės bulvės (S) naudojamos Sąjungos SE klasės sėklinėms bulvėms (SE) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ar klasę. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitinę bulvių sėklą, išaugintą lauke, skaičius neturi viršyti penkių. Jei sėklinių bulvių karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad sėklinės bulvės yra penktos kartos;

16.2.2. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių gumbai (SE), išauginti iš Sąjungos S klasės sėklinių bulvių ir atitinkantys šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių reikalavimus, o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių gumbai (S) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos SE klasės sėklinės bulvės naudojamos Sąjungos E klasės sėklinėms bulvėms išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitines sėklines bulves, išaugintas lauke, ir Sąjungos S klasės sėklinių bulvių kartas, skaičius turi neviršyti šešių. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad atitinkamos sėklinės bulvės yra šeštos kartos;

16.2.3. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių gumbai (E), išauginti iš Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių (SE) ir kurie atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus reikalavimus, keliamus Sąjungos E klasės sėklinėms bulvėms, o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių gumbai (E) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos E klasės sėklinės bulvės (E) naudojamos sertifikuotoms Sąjungos A klasės sėklinėms bulvėms (A) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę klasę. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitines sėklines bulves, išaugintas lauke, elitines sėklines bulves Sąjungos S ir SE klasių kartas, skaičius neturi viršyti septynių. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad atitinkamos sėklinės bulvės yra septintos kartos.

16.3. sertifikuotas, prie kurių priskiriami:

16.3.1. Sąjungos A klasės sėklinių bulvių gumbai (A), išauginti iš elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės (E) arba iš aukštesnių kategorijų sėklinių bulvių, kurios atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus Sąjungos A klasės sėklinių bulvių (A) reikalavimus. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos A klasės sėklinių bulvių gumbai (A) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos A klasės sėklinės bulvės (A) naudojamos Sąjungos B klasės sėklinėms bulvėms (B) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę klasę;

16.3.2. Sąjungos B klasės sėklinių bulvių gumbai (B), išauginti iš Sąjungos A klasės sėklinių bulvių arba iš aukštesnių kategorijų sėklinių bulvių ir kurie atitinka aprašo 3–5 prieduose nurodytus Sąjungos B klasės sėklinių bulvių (B) reikalavimus. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos B klasės sėklinių bulvių gumbai neturi būti užkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu. Sąjungos B klasės sėklinės bulvės (B) naudojamos nesėklinėms bulvėms auginti. Leistinos sertifikuotų sėklinių bulvių dvi kartos. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad sertifikuotos sėklinės bulvės yra antros kartos.“

1.4. Pakeičiu 18.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„18.3. dauginamosios medžiagos tiekėjas kreipiasi į tarnybą dėl sėklinių bulvių derliaus bandinių paėmimo laboratoriniams tyrimams atlikti pagal šio aprašo 5 priedo reikalavimus. Sėklinių bulvių gumbų užsikrėtimas kenksmingaisiais organizmais, nurodytais šio aprašo 16 punkte, nustatomas vadovaujantis tarnybos direktoriaus patvirtintomis metodikomis. Draudžiama sertifikuoti sėklines bulves, jei jos užkrėstos kenksmingaisiais organizmais;“

1.5. Pakeičiu 1 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.6. Pakeičiu 5 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.7. Pakeičiu 6 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.8. Pakeičiu 7 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

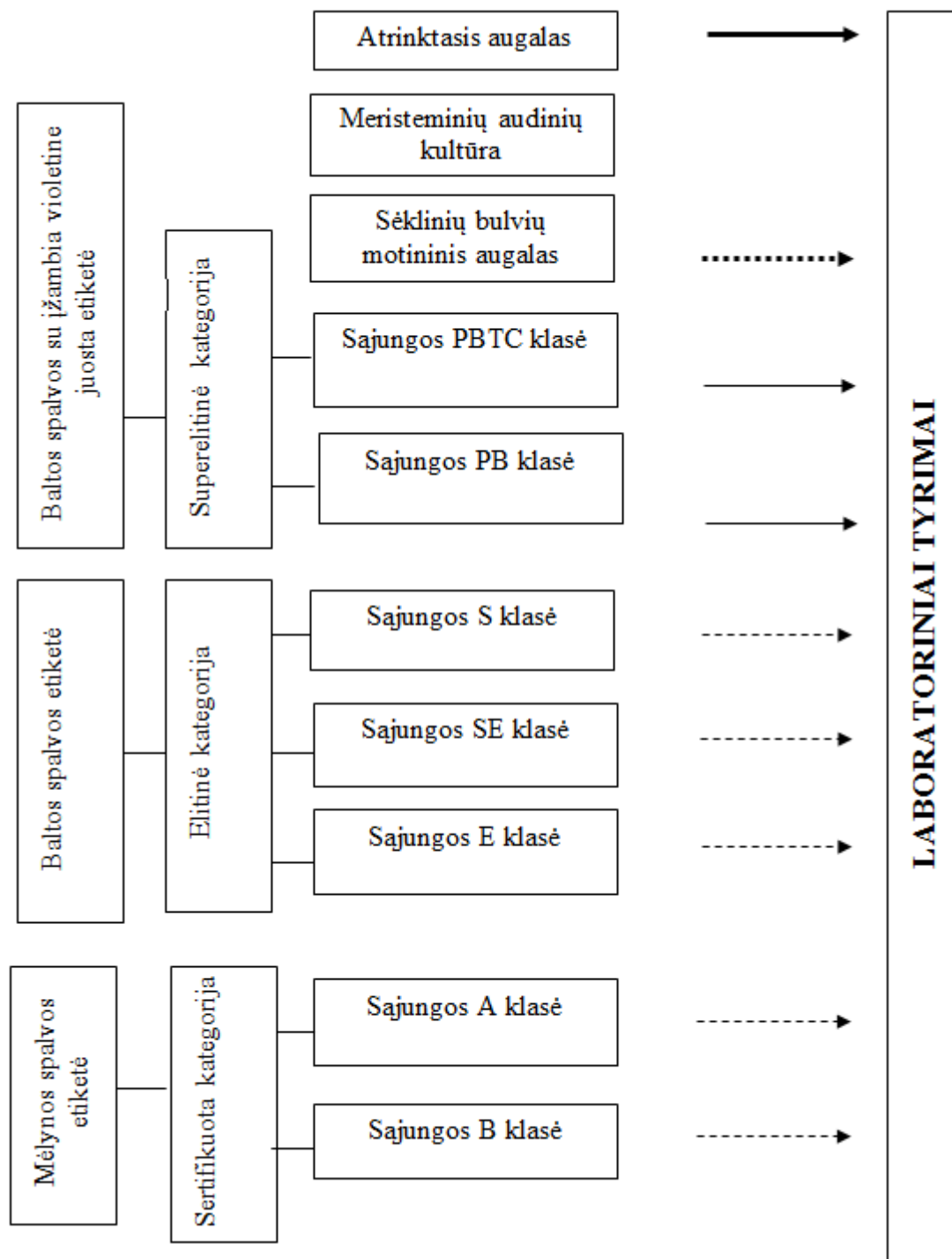
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2017 m. balandžio 1 d.

Žemės ūkio ministras

Bronius Markauskas

Privalomųjų rinkai tiekiamų
sėklinių bulvių reikalavimų aprašo
1 priedas

SĖKLINIŲ BULVIŲ DAUGINIMO ETAPAI

laboratoriniais tyrimais nustatomi 2 priede ir 11 punkte išvardyti kenksmingieji organizmai;
laboratoriniais tyrimais nustatomi PVA, PVM, PVX, PVY, PVS, PLRV virusai ir aprašo 13
punkte nurodyti kenksmingieji organizmai.
laboratoriniais tyrimais nustatomi PVA, PVM, PVX, PVY, PVS, PLRV virusai ir aprašo
16.1 papunktyje nurodyti kenksmingieji organizmai.

laboratoriniais tyrimais nustatomi tik PVY, PLRV virusai ir aprašo 16.2, 16.3 papunkčiuose nurodyti kenksmingieji organizmai.

Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių
privalomųjų reikalavimų aprašo
5 priedas

**SĖKLINIŲ BULVIŲ AUGALŲ PALIKUONIŲ (TIESIOGINIO PROGENO)
PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI**

1. Sėklinių bulvių augalų palikuonių, kuriems būdingi virusinės infekcijos požymiai:
 - 1.1. superelitinių Sąjungos PBTC klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVA, PVM, PVX, PVY, PVS ir PLRV, neturi būti;
 - 1.2. superelitinių Sąjungos PB klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVA, PVM, PVX, PVY, PVS ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 0,5 proc.;
 - 1.3. elitinių Sąjungos S klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 1 proc.;
 - 1.4. elitinių Sąjungos SE klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 2 proc.;
 - 1.5. elitinių Sąjungos E klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 4 proc.;
 - 1.6. sertifikuotų Sąjungos A klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 8 proc.;
 - 1.7. sertifikuotų Sąjungos B klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, neturi būti daugiau kaip 10 proc.
 2. Leistini nuokrypiai taikomi tik tuo atveju, jei virusines ligas sukelia Europoje paplitę virusai ir yra Europos Komisijos sprendimas.
-

Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių
privalomųjų reikalavimų aprašo
6 priedas

SĖKLINIŲ BULVIŲ ETIKETĖS REIKALAVIMAI

1. Ant superelitinių, elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių fasuočių ir konteinerių tvirtinamos tarnybos etiketės turi būti naujos, ne mažesnės kaip 110×67 mm dydžio, joms suteiktas eilės numeris. Etiketėje nurodoma:

- 1.1. superelitinių sėklinių bulvių:
 - 1.1.1. ženklinančios institucijos nuoroda „VAT-LT“;
 - 1.1.2. augalo rūšis;
 - 1.1.3. veislė;
 - 1.1.4. siuntos numeris;
 - 1.1.5. kategorija / klasė / karta;
 - 1.1.6. ženklinimo data (metai, mėnuo);
 - 1.1.7. žodžiai „EB – augalo pasas / EC – plant passport“;
 - 1.1.8. registracijos Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre numeris;

- 1.2. elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių:
 - 1.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai / EC rules and standards“;
 - 1.2.2. ženklinančiosios institucijos nuoroda „VAT-LT“;
 - 1.2.3. augalo rūšis;
 - 1.2.4. veislė;
 - 1.2.5. siuntos numeris;
 - 1.2.6. kategorija / klasė / karta;
 - 1.2.7. dydis (mm);
 - 1.2.8. ženklinimo data (metai ir mėnuo);
 - 1.2.9. išauginimo šalis;
 - 1.2.10. deklaruojamas neto svoris;

1.3. ant tiekiamų rinkai sėklinių bulvių, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška (toliau – paraiška) tarnyboje, fasuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kuriai suteiktas eilės numeris ir kurioje nurodoma:

- 1.3.1. ženklinančiosios institucijos nuoroda „VAT-LT“;
- 1.3.2. siuntos numeris;
- 1.3.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);
- 1.3.4. augalo rūšis;
- 1.3.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (dauginamosios medžiagos tiekėjo pateiktos ir tarnyboje įregistruotos paraiškos numeris);
- 1.3.6. žodžiai „oficialiai dar neįtraukta veislė“;
- 1.3.7. žodžiai „tik tyrimams ir bandymams“;
- 1.3.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;
- 1.3.9. sėklinių bulvių dydis;
- 1.3.10. deklaruojamas neto svoris;
- 1.3.11. jei bulvės yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo svorio ir bendro svorio santykis;

1.4. saugotinių sėklinių bulvių veislių fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, atspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

- 1.4.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;
- 1.4.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresą;

- 1.4.3. ženklavimo data (metai);
 - 1.4.4. augalo rūšis;
 - 1.4.5. saugotinos sėklinių bulvių veislės pavadinimas;
 - 1.4.6. žodžiai „saugotina sėklinių bulvių veislė“;
 - 1.4.7. sėklinių bulvių kilmės rajonas;
 - 1.4.8. jei saugotinos sėklinių bulvių veislės išauginimo rajonas nesutampa su kilmės rajonu, pateikia nuoroda į rajoną, kuriame išaugintos sėklinės bulvės;
 - 1.4.9. siuntos atpažinimo numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;
 - 1.4.10. deklaruojamas neto svoris;
 - 1.4.11. jei sėklinės bulvės yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo svorio ir bendro svorio santykis.
 2. Etiketės spalva žymi sėklinių bulvių kategoriją:
 - 2.1. superelitinių Sąjungos PBTC ir Sąjungos PB klasių sėklinių bulvių – balta su violetine 5 mm pločio įžambia juosta nuo kairiojo į dešinį apatinį kampą;
 - 2.2. elitinių Sąjungos S, Sąjungos SE, Sąjungos E klasių sėklinių bulvių – balta;
 - 2.3. sertifikuotų Sąjungos A ir Sąjungos B klasių sėklinių bulvių – mėlyna.
 3. Sėklinių bulvių siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:
 - 3.1. pasėlio aprobavimo metai (dviženklis skaičius);
 - 3.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);
 - 3.3. dauginamosios medžiagos tiekėjo pažymėjimo numeris;
 - 3.4. sėklinių bulvių siuntos eilės numeris;
 - 3.5. lauko Nr.;
 - 3.6. šalies kodas (LT).
-

Privalomųjų rinkai tiekiamų
sėklinių bulvių reikalavimų aprašo
7 priedas

(Sėklinių bulvių etiketės forma)

SĖKLINIŲ BULVIŲ ETIKETĖ

EB taisyklės ir standartai / <u>EC rules and standards</u> VAT-LT	
Augalo rūšis <u>Species</u>	Sėklinės bulvės <u><i>Solanum tuberosum</i> L.</u>
Veislė <u>Variety</u>	
Siuntos Nr. <u>Ref. No.</u>	
Kategorija / klasė / karta <u>Category / grade / generation</u>	
Dydis (mm) <u>Size</u>	
Ženklavimo data <u>Month and year of sealing</u>	
Išauginimo šalis <u>Country of production</u>	
Deklaruojamas neto svoris <u>Declared net weight</u>	
Papildoma informacija <u>Additional information</u>	
EB–augalo pasas / <u>EC–Plant passport</u> Registracijos Fitosanitariniame registre numeris / <u>Registration number</u> Nr. ZP RP	
Nr.	